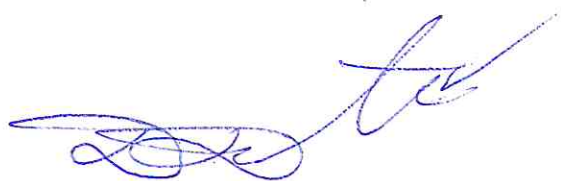

**JŪRINIŲ ERELIŲ PERĖJIMO SĖKMINGUMO TYRIMŲ REZULTATAI
NATŪRALIUOSE IR DIRBTINIUOSE LIZDUOSE KLAIPĖDOS RAJONO
SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE 2023 METAIS**

Ataskaitą parengė
Deivis Dementavičius

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and flourishes, positioned to the right of the text.

JŪRINIŲ ERELIŲ PERĖJIMO SĖKMINGUMO TYRIMŲ REZULTATAI NATŪRALIUOSE
IR DIRBTINIUOSE LIZDUOSE KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE
2023 METAIS

Lietuvoje jūrinių erelių (*Haliaeetus albicilla*) pradėjo gausėti nuo praeito šimtmečio pabaigos. Tuo metu prasidėjęs jūrinių erelių apsaugos pakilimas Europos šalyse, ypač Šiaurės šalyse, netrukus davė teigiamą rezultatą. Jūrinių erelių skaičiaus padidėjimas stebėtas daugelyje Europos šalių. Padidėjus paukščių populiacijoms kaimyninėse šalyse, jūriniai ereliai ėmė vis dažniau lankytis ir Lietuvoje. Pirmieji šalyje lizdai rasti 1987 m. Šių erelių populiacijos mažėjimą lėmė įvairios priežastys. XIX amžiuje jūriniai ereliai buvo dažnai sutinkami paukščiai ir daug kur perėjo. Tačiau XX amžiaus pradžioje jūriniai ereliai, kaip ir visi plėšrieji paukščiai, tapo žmogaus priešais. Jie buvo šaudomi, gaudomi įvairiais spąstais, nuodijami, ardomi jų lizdai. Maždaug apie XX a. vidurį buvo uždrausta naikinti plėšriuosius paukščius. Daug žalos plėšriesiems paukščiams, o tame tarpe ir jūriniam ereliams padarė ir cheminiai teršalai (pesticidai), su grobiu patekę į erelių organizmą. Paukščiai žūdavo net nesulaukę brandos amžiaus. Išlikę ereliai dėdavo kiaušinius, kurių lukštai buvo tokie ploni, kad patys paukščiai juos sutrypdavo, kiaušiniuose žūdavo embrionai arba kiaušiniai būdavo neapvaisinti. Šiais laikais nemažai jūrinių erelių žūsta atsitrenkę į aukštos įtampos elektros laidus, apsinuodiję švinu, susidūrę su transporto priemonėmis ar vėjo jėgainėmis.

Jūrinis erelis yra vienas didžiausių Eurazijos vidutinių ir šiaurinių platumų dieninių plėšriųjų paukščių. Kūno ilgis – 69 – 92 cm; patinų kūno masė – apie 4100 g, patelių – 5500 g; išskleistų sparnų tarpugalis siekia 200 – 245 cm. Rūšis saugoma nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu: įtraukta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Berno konvencijos II ir Bonos konvencijos I priedus bei Europos Sąjungos Paukščių direktyvos I priedą. Paplitimo arealas driekiasi nuo Japonijos, Kamčiatkos ir Beringo sąsiaurio per šiaurinę Palearktiką iki Neoarktinės zonos Grenlandijoje. Šiaurėje nuo Barenco jūros arealas tęsiasi į pietus iki Kroatijos, Kaspijos jūros ir 30° – 40° šiaurės platumos ties Ramiuoju vandenynu. Lietuva yra pietvakarinėje pasaulinio rūšies arealo dalyje. Priklausomai nuo geografinės vietovės, suaugę paukščiai gali būti sėslūs arba migruojantys, jauniems paukščiams būdingos sezoninės klajonės. Lietuvoje suaugę paukščiai yra sėslūs, įprastai prie lizdaviečių laikosi ne tik veisimosi, bet ir rudens bei žiemos metu. Šalies teritorijoje žiemoja 400 – 500 šių erelių. Veisiasi prie tinkamų mitybai, didesnių vandens telkinių. Lietuvoje perinti populiacija vertinama apie 200 porų.

Šių erelių veisimosi biologija susijusi su vandens telkiniais, kuriuose gausu žuvies ir vandens paukščių, o šiuos vandenius supa įvairių tipų ir amžiaus miškai. Tačiau šiai erelių rūšiai svarbus veiksnys, pasirenkant lizdavietę, yra ramūs brandžių medynų sklypai, kadangi stambiam lizdui sukrauti reikalingi seni, dideli medžiai. Siekiant išsiaiškinti jūrinių erelių koncentravimosi vietas, o vėliau ir lizdavietes pavasario – vasaros (esant palankioms sąlygoms ir žiemos pabaigoje) periodu prie tinkamų vandens telkinių – marių, žuvininkystės ūkių tvenkinių, ežerų, stambių upių yra stebimi medžiojantys jūriniai ereliai. Žiūronų ir teleskopo pagalba sekant grobį sugavusius erelius, yra nustatomos jų skridimo kryptys. Atlikus keletą stebėjimų pakartojimų analizuojamos erelių skrydžių schemos ir numatytos miškingos teritorijos, akcentuojant tinkamus lizdavietes miško sklypus, kuriuose yra atliekami natūralių erelių lizdų paieškų darbai. „Šukuojant“ miško masyvą yra surandami jūrinių erelių lizdai arba įsitikinta, kad jie ten neperi - nustatytos jų lankymosi bei nakvynės vietos, o taip pat jaunų, dar nesubrendusių perėjimui paukščių laikymosi teritorijos. Rastų natūralių lizdų koordinatės yra nustatomos GPS imtuvo pagalba, taip pat lizdai pažymėti medynų žemėlapiuose ir perduoti Valstybinio miškotvarkos instituto specialistams. Pastarieji pagal pateiktus duomenis pakoreguoja miškotvarkos planus, kad rasti lizdai nepatektų į kertamų miškų plotus, o jei lizdas yra numatytame kirsti sklype, kad būtų paliktas reikiamo atstumo nekirsto miško spindulys. Surastiems natūraliems jūrinių erelių lizdams yra pildomos specialios lizdų kortelės, kuriose pateikta išsami informacija apie rastų lizdų vietas, aprašomi patys lizdai, pateikti jų matmenys. Aprašoma ir lizdo stebėjimai erelių veisimosi metu. Žemėlapių dublikatai su natūralių lizdų koordinatėmis yra saugomi Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejaus ornitologijos skyriaus duomenų bazėje. Taip pat duomenys apie lizdavietes įvesti į Aplinkos ministerijos saugomų buveinių, gyvūnų ir augalų rūšių registravimo informacinę sistemą bei pateikti Valstybinės miškų tarnybos miškų kadastrui. Šiame darbe naudojamos užkoduotos rastų lizdų koordinatės ir apytikriai pažymėtos lizdų radimo vietos žemėlapiuose, siekiant įslaptinti retos paukščių rūšies lizdavietes.

Kaip ir kasmet, natūralūs jūrinių erelių lizdai buvo ieškomi jau minėtais metodais. Šių erelių stebėjimams prie mitybinių plotų buvo pasitelktos ir vietinės bendruomenės. O taip pat remiamasi tuose regionuose dirbančių gamtininkų, miškininkų, saugomų teritorijų darbuotojų pagalba. Nors dauguma jų išsamių tyrimų ir lizdų paieškų darbų nevykdo, tačiau, bet kokia jų suteikta informacija apie šiuos erelius yra naudinga. Savanorių suteikta informacija apie erelių pastebėjimus buvo analizuojama bei tikrinama. Taip pat lizdų paieškoms buvo naudojama jau turima informacija.

Klaipėdos rajono savivaldybės teritorija nusidriekusi ties Kuršių mariomis ir Baltijos jūra, kur yra palankios sąlygos jūriniam ereliams veisti bei apsistoti sezoninių migracijų metu. Rajone jūriniai ereliai yra sutinkami ištisus metus. Kiek daugiau jaunų, nesubrendusių jūrinių erelių, o taip pat ir suaugusių paukščių yra sutinkama migracijų metu rudenį bei pavasarį, tačiau nemažai paukščių pasilieka žiemoti, prie Kuršių marių, Klaipėdos kanalo ar pajūryje. Šiose vietose ereliai yra sutinkami ir veisimosi metu, kelios jų poros kasmet peri aplinkiniuose miškuose. Jūriniai ereliai yra pamėgę nuošalius pamario miškus, kurie nusidriekę nuo Klaipėdos iki pat Svencelės aukštapelkės. Šiose vietose erelių lizdavietė buvo žinoma jau nuo praeito amžiaus devinto dešimtmečio pabaigos. Kliošių miškas, Tyrų ir Svencelės pelkės su aplinkiniais miškais nuo seno yra pamėgti jūrinių erelių. Šiuose miškuose ereliai laikosi migracijų bei veisimosi metu, čia jie ilsisi, nakvoja, doroja grobį, o pavienės jų poros ir išsiperi. Tačiau ir čia ereliai susiduria su ūkininkavimo miškuose pasekmėmis, o Kliošių miške ereliams ramybę drumsčia čia įsikūręs karinis poligonas. Be jau minėtų teritorijų, jūriniai ereliai sutinkami ir pajūryje. Čia jie stebimi ne tik migracijų ar žiemojimo metu, tačiau pavyko surasti ir dvi perinčias šių erelių poras. Ereliai grobį medžioja jūroje ar pajūryje, Kalotės bei Plazės ežeruose, apsistoja Klaipėdos, Girulių, Kukuliškių, Šlikių ir kituose nedideliuose miškuose. Papildomai jūrinių erelių lizdavičių ieškota Dauparų, Lapieniškių, Dituvos, Patyrio, Ažpurvių miškuose, tačiau čia perinčių erelių aptikti nepavyko.

Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje 2023 metais buvo kontroliuojamos keturios jūrinių erelių poros. Šie paukščiai perėjo Šlikių, Kukuliškių ir Tyrų pelkės miškuose. Visos erelių poros buvo užėmę savo senąsias lizdavietas. Lauko darbų metu patikrintos visos žinomos jūrinių erelių lizdavietės, kurios buvo surastos ankstesniais metais. Taip pat monitoringo darbų metu patikrintos visos keturios vietos, kuriose ankstesnių darbų metu buvo iškelti dirbtiniai lizdai skirti jūriniam ereliui.

NATŪRALIŲ JŪRINIŲ ERELIŲ LIZDŲ PATIKROS REZULTATAI

2023 M.

Eil. Nr.	Lizdo kodas	Lizdo radimo vieta	Lizdas aukštyje nuo žemės (m)	Lizdas sukrautas (medžio rūšis)	Rezultatai ir jų analizė
1	KLAI-01/N	Klaipėdos r., Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas 3 kv.	19 m	Juodalksnis	Lizdas neužimtas, beveik išbyrėjęs. Lizdavietyje neaptikta jūrinių erelių lankymosi požymių.
2	KLAI-02/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	13 m	Pušis	Lizdas iškritęs. Jūrinių erelių pora buvo užėmusi netoliese sukrautą atsarginį lizdą.
3	KLAI-03/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	14 m	Pušis	Lizdas neužimtas, iš kraštų apiręs. Lizdavietyje aptikta jūrinių erelių lankymosi požymių.
4	KLAI-04/N	Klaipėdos r., Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas 6 kv.	19 m	Pušis	Lizdas neužimtas, beveik išbyrėjęs. Lizdavietyje aptikta jūrinių erelių lankymosi požymių.
5	KLAI-05/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	~ 15 m	Drebulė	Lizdas iškritęs (išvirtęs medis su lizdu). Buvusioje lizdavietyje jūrinių erelių lankymosi požymių neaptikta.
6	KLAI-06/N	Klaipėdos r., netoli Kretingalės, Šlikių miškas 116 kv.	21 m	Pušis	Lizdas užimtas, tačiau lizde perėta nesėkmingai (žuvo jaunikliai). Lizdo būklė gera.
7	KLAI-07/N	Klaipėdos r., netoli Kretingalės, Šlikių miškas 116 kv.	18 m	Pušis	Lizdas iškritęs. Jūrinių erelių pora nesėkmingai perėjo atsarginiame lizde.
8	KLAI-08/N	Klaipėdos r., netoli Kretingalės, Šlikių miškas	20 m	Pušis	Lizdas neužimtas, beveik išbyrėjęs. Lizdavietyje neaptikta jūrinių erelių lankymosi požymių.
9	KLAI-09/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	~ 18 m	Pušis	Lizdas išbyrėjęs. Jūrinių erelių pora perėjo netoliese sukrautame atsarginiame lizde.
10	KLAI-10/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	~ 23 m	Pušis	Lizdas išbyrėjęs. Jūrinių erelių pora perėjo atsarginiame lizde.
11	KLAI-11/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	14 m	Pušis	Lizdas išbyrėjęs. Buvusioje lizdavietyje jūrinių erelių lankymosi požymių neaptikta.

12	KLAI-12/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	18 m	Pušis	Lizdas iškritęs. Jūrinių erelių pora perėjo atsarginiame lizde.
13	KLAI-13/N	Klaipėdos r., Svencelės pelkė	18 m	Drebulė	Lizdas neužimtas, tačiau lankomas jūrinių erelių. Lizdo būklė patenkinama.
14	KLAI-14/N	Klaipėdos r., Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas 5 kv.	26 m	Pušis	Lizdas užimtas. Išaugo 2 jaunikliai. Lizdo būklė gera.
15	KLAI-15/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	12 m	Pušis	Lizdas užimtas, tačiau lizde neperėta arba perėta nesėkmingai. Lizdo būklė gera.
16	KLAI-16/N	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	21 m	Pušis	Lizdas užimtas, tačiau lizde neperėta arba perėta nesėkmingai. Lizdo būklė gera.

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-1

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2004 06 07
Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 01/N
Lizdą rado D.Dementavičius
Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Karklės, Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas
3 kv.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus, su vyraujančiais pušies medynais miškas. Brandus, išretėjęs juodalksnynas.

Medis (su lizdu) Brandus, stambus, šakotas juodalksnis. Aukštis – 24 m, apimtis – 204 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, vainiko išsišakojime – 19 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 130x120 cm, aukštis – 80 cm. Lizdo sudėtis – sausos, stambesnės lapuočių medžių šakos, gūžtoje – žalios lapuočių šakelės, sausa žolė. Sprendžiant iš lizdo stovio tai yra senas, ne vienus metus paukščių naudotas lizdas. Lizdas gerokai apiręs.

Mitybos plotai Baltijos jūra, Kalotės ežeras.

Atstumas iki Baltijos jūros – 1 km, Kalotės ež. – 1,5 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Ši vieta yra netoli Baltijos jūros, čia šiltuoju metų laiku susirenka daug poilsiautojų, kurie lankosi aplinkiniuose miškuose. Tačiau erelių lizdas yra drėgnoje, nepatrauklioje turizmui bei poilsiu miško vietoje, todėl čia žmonės praktiškai neužklysta. Jūriniais ereliams perėti ši vieta yra saugi, tačiau pamiškėje vos už ~ 90 m vyksta statybos.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas neužimtas ir nelankytas erelių. Tai senas lizdas, kuriame jūriniai ereliai perėjo ne vienerius metus. Lizdas iš kraštų gerokai apiręs, lizde želia žolė. Pastaruosius keletą metų šie paukščiai peri už 350 metrų sukrautame atsarginiame lizde, kuriame šiais metais sėkmingai išaugino du jaunikius.

Natūralus lizdas

KLAI-01/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-2

Lizdo kilmė NATŪRALUS

Radimo data 2018 05 07

Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 03/N

Lizdą rado S.Lileikis

Lizdą aprašė D.Dementavičius

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Drevernos, Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė.

Lizdaviėtė (miško bei medyno charakteristika) Žemapelkė su su pavienėmis didesnėmis pušimis, drebulėmis, beržais. Apypelkio mišrus miškas.

Medis (su lizdu) Neaukšta, šakota pušis. Aukštis – 16 m, apimtis – 180 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, viršūnės išsišakojime – 14 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 120x110 cm, aukštis – 95 cm. Lizdo sudėtis – sausos pušies, drebulės, beržo šakos. Gūžtoje – žalios pušies šakelės, sausa žolė. Lizdas naujas, užpernai sukrautas seno, išbyrėjusio lizdo vietoje. Lizdas šiek tiek iš kraštų apiręs.

Mitybos plotai Kuršių marios.

Atstumas iki marių – 1 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Nenustatyta, nors pelkėje yra įrengtas pažintinis takas, kur aktyviai lankosi poilsiautojai. O taip pat netoliese savo veiklą vykdo medžiotojai.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas neužimtas, tačiau lizdaviėtėje aptikta jūrinių erelių lankymosi požymių – plunksnų, pūkų, išmatų. Lizdas šiek tiek iš kraštų apiręs, tačiau jo būklė patenkinama. Prieš kelis metus šiame lizde ereliai perėjo ir išaugino vieną jauniklį.

Natūralus lizdas

KLAI-03/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-3

Lizdo kilmė NATŪRALUS

Radimo data 2009 05 30

Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 04/N

Lizdą rado D.Dementavičius

Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Karklės, Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas
6 kv.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus, su vyraujančiais pušies medynais miškas. Brandus, šimtametis, išretėjęs pušynas.

Medis (su lizdu) Šimtametė, aukšta pušis. Aukštis – 27 m, apimtis – 200 cm

Lizdas Viršūnės išsišakojime – 26 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 110x120 cm, aukštis – 100 cm. Lizdo sudėtis – sausos bei žalios stambesnės pušies, beržo šakos. Gūžtoje – žalios pušies šakelės, sausa žolė. Lizdas sukrautas 2009 metais. Pastaruoju metu lizdas buvo netaisomas, todėl yra gerokai apiręs.

Mitybos plotai Baltijos jūra, Kalotės ežeras.

Atstumas iki Baltijos jūros – 1,5 km, Kalotės ež. – 1,2 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Poilsiautojai. Kadangi ši vieta yra netoli Baltijos jūros, čia šiltuoju metų laiku susirenka daug poilsiautojų, kurie lankosi aplinkiniuose miškuose ir neretai užklysta prie erelių lizdavietės.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas liko neužimtas, tačiau buvo lankomas tiek jaunų, dar nesubrendusių jūrinių erelių, tiek ir suaugusių paukščių. Šis natūralus lizdas sukrautas 2009 metais. Kelis metus lizde jūriniai ereliai sėkmingai perėjo, tačiau vėliau jį apleido. Lizdas gerokai apiręs. Šiais metais, kaip ir pernai, jūrinių erelių pora perėjo gretimame miško kvartale prieš keletą metų sukrautame atsarginiame lizde.

Natūralus lizdas

KLAI-04/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-4

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2012 05 08

Lizdo kodas KLAI - 06/N
Lizdą rado D.Dementavičius
S.Rumbutis

Aprašymo data 2023 m.

Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Kretingalės, Šlikių miškas 116 kv.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus miškas. Brandus, šimtametis, išretėjęs pušynas su pavieniais ąžuolais. Lizdas prie atželiančios plynos biržės.

Medis (su lizdu) Šimtametė pušis. Aukštis – 25 m, apimtis – 178 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, viršūnės išsišakojime – 21 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 110x100 cm, aukštis – 40 cm. Lizdo sudėtis – sausos bei žalios stambesnės pušies, beržo, drebulės šakos. Gūžtoje – žalios pušies šakelės, sausa žolė, šiaudai. Lizdo būklė gera. Lizdas sukrautas 2012 metais.

Mitybos plotai Baltijos jūra, Danės upė.

Atstumas iki jūros – 9 km, upės – 1,2 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Už ~ 50 m nuo lizdo medžiotojų bokštelis, greta mažai naudojama žvėrių šėrykla.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas užimtas jūrinių erelių, tačiau dėl neaiškių priežasčių lizde paukščiai perėjo nesėkmingai – žuvo jaunikliai (lizde ir po lizdu aptiktos liekanos). Lizdavietės būklė gera. Šiame lizde 2019 metais išaugo du erelių jaunikliai. Tai pakankamai senas jūrinių erelių lizdas, kuris aptiktas dar 2012 metais.

Natūralus lizdas

KLAI-06/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-5

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2016 05 27
Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 08/N
Lizdą rado D.Dementavičius
Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Kretingalės, Šlikių miškas.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus miškas. Brandus pušynas su pavieniais ąžuolais, beržais, eglėmis, drebulėmis. Ties lizdu medynas išretėjęs.

Medis (su lizdu) Brandi, šakota pušis. Aukštis – 26 m, apimtis – 186 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, vainiko išsišakojime - 20 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 140x100 cm, aukštis – 70 cm. Lizdo sudėtis – sausos bei žalios stambesnės pušies, beržo, drebulės, ąžuolo šakos. Gūžtoje – žalios pušies šakelės, sausa žolė, šiaudai. Lizdas sukrautas 2016 metais. Lizdas iš kraštų gerokai apiręs.

Mitybos plotai Baltijos jūra, Danės upė

Atstumas iki jūros – 8 km, upės – 2 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Už ~ 50 m nuo lizdo naudojamas medžiotojų bokštelis, greta žvėrių šėrykla, o už ~ 70 m – dirbami laukai.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas liko neužimtas. Lizdas iš kraštų gerokai apiręs. Lizdavietėje neaptikta jokių jūrinių erelių lankymosi požymių. Šiais metais jūrinių erelių pora buvo užėmusi atsarginį lizdą, kuris sukrautas gretimame miško kvartale.

Natūralus lizdas

KLAI-08/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-6

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2017 04 14
Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 13/N
Lizdą rado D.Dementavičius
Lizdą aprašė D.Dementavičius

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Svencelės, Svencelės pelkės pakraštys.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Žemapelkė su su pavienėmis didesnėmis pušimis, beržais, drebulėmis. Apypelkio mišrus miškas.

Medis (su lizdu) Brandi drebulė. Aukštis ~ 24 m, apimtis – 186 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, viršūnės išsišakojime ~ 18 m aukštyje. Lizdo sudėtis – sausos pušies, drebulės, beržo šakos. Lizdas pakankamai senas, surastas 2017 metais. Lizdas iš kraštų apiręs, tačiau jo būklė patenkinama.

Mitybos plotai Kuršių marios, Klaipėdos kanalas

Atstumas iki marių – 3,9 km, kanalo – 0,8 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Prieš kelis metus už 55 m nuo lizdo sutvarkytas miško kelias, kuriuo miško lankytojų judėjimas suintensyvėjo. Lizdavietė nepatenka į telmologinio draustinio ribas.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas neužimtas, tačiau lankomas jūrinių erelių. Kelis metus paeiliui lizde erelių pora sėkmingai perėjo ir išaugindavo jaunikius, tačiau po 2020 metais vykusių miško kelio rekonstrukcijos darbų ereliai lizdavietę apleido. Tai pakankamai senas, 2017 m. aptiktas natūralus jūrinių erelių lizdas. Lizdo būklė patenkinama, tačiau aplinkos (lizdavietės) bloga – miško keliu vyksta transporto bei žmonių judėjimas.

Natūralus lizdas

KLAI-13/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-7

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2017 05 03
Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 14/N
Lizdą rado D.Dementavičius
Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Karklės, Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas
5 kv.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus, su vyraujančiais pušies medynais miškas. Brandus, šimtametis, išretėjęs juodalksnynas su pavienėmis pušimis.

Medis (su lizdu) Šimtametė, aukšta pušis. Aukštis – 28 m, apimtis – 211 cm

Lizdas Viršūnės išsišakojime – 26 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 130x120 cm, aukštis – 100 cm. Lizdo sudėtis – sausos bei žalios stambesnės pušies, beržo, juodalksnio šakos. Gūžtoje – žalios pušies šakelės, sausa žolė. Lizdas pakankamai senas, surastas 2017 m. Lizdavietės būklė gera.

Mitybos plotai Baltijos jūra, Kalotės ežeras.

Atstumas iki Baltijos jūros – 0,9 km, Kalotės ež. – 1,3 km

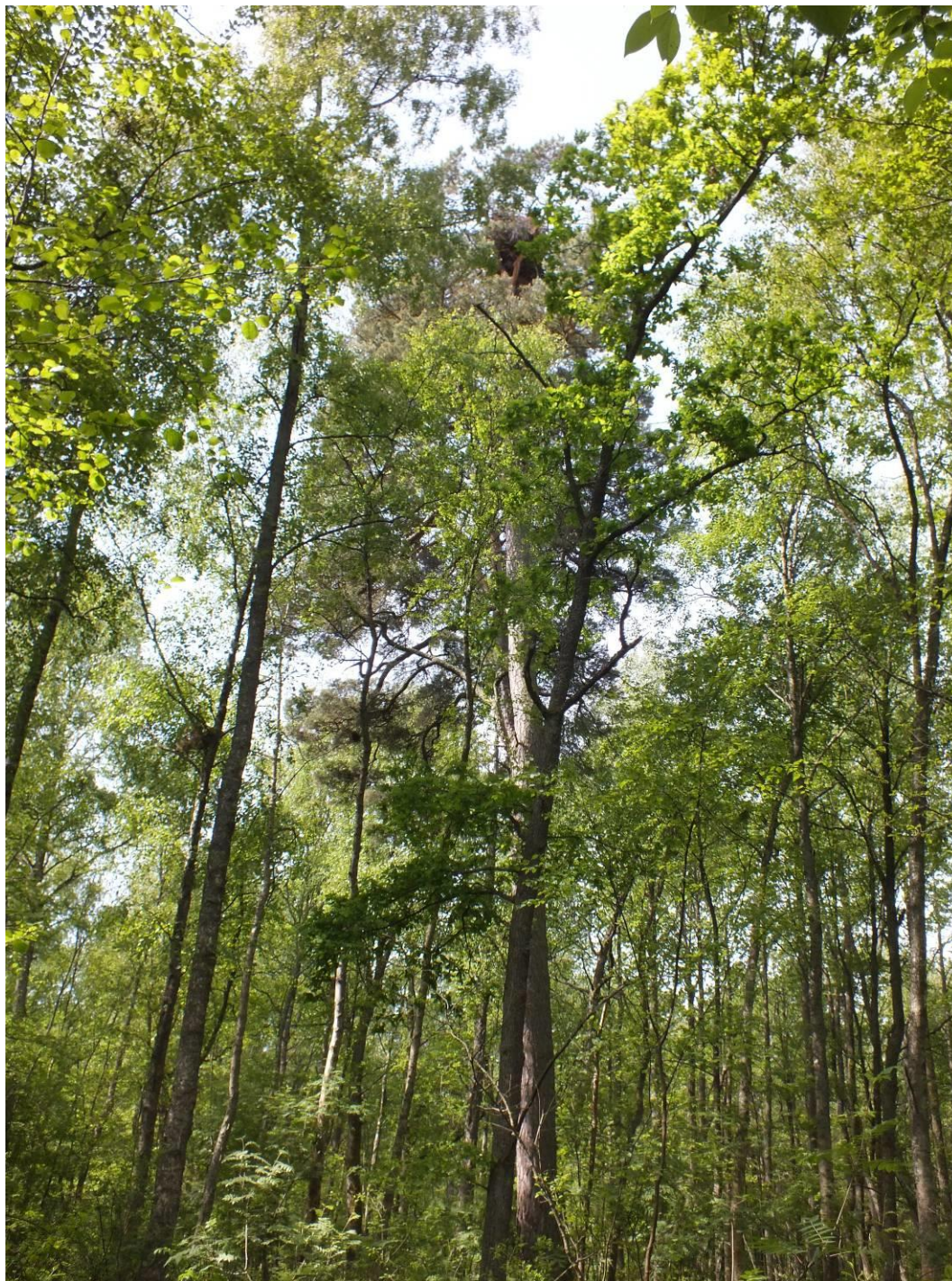
Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Lizdas pelkėtoje vietovėje, todėl trikdymas veisimosi metu nenustatytas.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas užimtas jūrinių erelių. Paukščiai lizde sėkmingai perėjo ir išaugino du jauniklius. Pernai paukščių pora dėl neaiškių priežasčių lizde neperėjo ar perėjo nesėkmingai. Tai pakankamai senas, dar 2017 metais aptiktas natūralus jūrinių erelių lizdas. Lizdavietės būklė gera. Šiame miške perinti jūrinių erelių pora yra žinoma nuo 2004 metų.

Natūralus lizdas

KLAI-14/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-8

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2020 05 29
Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 15/N
Lizdą rado S.Lileikis
Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Lileikis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Drevernos, Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Žemapelkė su su pavienėmis didesnėmis pušimis, drebulėmis, beržais. Apypelkio mišrus miškas.

Medis (su lizdu) Neaukšta, šakota pušis. Aukštis – 15 m, apimtis – 154 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, viršūnės išsišakojime – 12 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 160x130 cm, aukštis – 130 cm. Lizdo sudėtis – sausos pušies, drebulės, beržo šakos. Gūžtoje – žalios pušies šakelės, sausa žolė. Lizdas nėra senas, tik prieš kelis metus sukrautas. Lizdo būklė gera.

Mitybos plotai Kuršių marios.

Atstumas iki marių – 1,4 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Nenustatyta, nors pelkėje yra įrengtas pažintinis takas, kur aktyviai lankosi poilsiautojai. O taip pat netoliese savo veiklą vykdo medžiotojai.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas užimtas jūrinių erelių, tačiau lizde paukščiai neperėjo ar perėjo nesėkmingai. Lizdas nėra senas, sukrautas 2020 metais. Lizde pernai ereliai sėkmingai perėjo ir išaugino du jauniklius. Lizdavietės būklė gera.

Natūralus lizdas

KLAI-15/N

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/N-9

Lizdo kilmė NATŪRALUS
Radimo data 2022 05 10
Aprašymo data 2023 m.

Lizdo kodas KLAI - 16/N
Lizdą rado S.Lileikis
Lizdą aprašė D.Dementavičius
S.Lileikis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Drevernos, Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Žemapelkė su su pavienėmis didesnėmis pušimis, drebulėmis, beržais. Apypelkio mišrus miškas.

Medis (su lizdu) Brandi, šimtametė pušis. Aukštis – 27 m, apimtis – 187 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, viršūnės išsišakojime – 21 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 120x110 cm, aukštis – 90 cm. Lizdo sudėtis – sausos pušies, drebulės, beržo šakos. Gūžtoje – žalios pušies, drebulės šakelės, sausa žolė. Lizdas naujas, tik pernai metais sukrautas. Lizdo būklė gera.

Mitybos plotai Kuršių marios.

Atstumas iki marių – 1 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Nenustatyta, nors pelkėje yra įrengtas pažintinis takas, kur aktyviai lankosi poilsiautojai. O taip pat netoliese savo veiklą vykdo medžiotojai.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas užimtas jūrinių erelių, tačiau lizde paukščiai neperėjo ar perėjo nesėkmingai. Lizdas naujas, sukrautas 2022 metais. Lizde pernai ereliai sėkmingai perėjo ir išaugino du jauniklius. Lizdavietės būklė gera. Tai antros, pelkėje perinčios jūrinių erelių poros lizdas.

Natūralus lizdas

KLAI-16/N

DIRBTINIŲ JŪRINIŲ ERELIŲ LIZDŲ PATIKROS REZULTATAI

2023 M.

Eil. Nr.	Lizdo kodas	Lizdo iškėlimo vieta	Medžio rūšis	Lizdas iškeltas (aukštis nuo žemės m)	Rezultatai ir jų analizė
1	KLAI-01/D	Klaipėdos r., Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė	Pušis	15 m	Lizdas iškritęs – išvirtęs medis su lizdu. Lizdavietyje kasmet aptinkama jūrinių erelių lankymosi požymių.
2	KLAI-02/D	Klaipėdos r., Pajūrio reg. Parkas, Karklės kraštovaizdžio draustinis	Uosis	13 m	Lizdas neužimtas, beveik išbyrėjęs. Lizdavietyje jūrinių erelių lankymosi požymių neaptikta.
3	KLAI-03/D	Klaipėdos r., Pamaro g-ja, Kliošių miškas 67 kv.	Eglė	25 m	Lizdas sunaikintas dar 2007 m. (nukirstas medis su lizdu). Buvusioje lizdavietyje neaptikta jūrinių erelių lankymosi požymių.
4	KLAI-04/D	Klaipėdos r., Kukuliškių miškas 4 kv.	Pušis	15 m	Lizdas neužimtas, apiręs, tačiau lankytas jūrinių erelių (lizdavietyje aptikta erelių lankymosi požymių). Lizdo būklė patenkinama.

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/D-1

Lizdo kilmė DIRBTINIS
Iškėlimo data 2004 m.

Lizdo kodas KLAI - 01/D
Lizdą kėlė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Drevernos, Kliošių kraštovaizdžio draustinis, Tyrų pelkė.

Lizdaviėtė (miško bei medyno charakteristika) Žemapelkė su su pavienėmis didesnėmis pušimis, drebulėmis, beržais. Apypelkio mišrus miškas.

Medis (su lizdu) Neaukšta pelkinė pušis. Aukštis – 16 m, apimtis – 164 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, viršūnės išsišakojime – 15 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 180x110 cm, aukštis – 100 cm. Lizdo sudėtis – pagrindas, sintetinis tinklas, šakos, žolės.

Mitybos plotai Kuršių marios.

Atstumas iki marių – 1 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Nenustatyta, nors pelkėje yra įrengtas pažintinis takas, kur aktyviai lankosi poilsiautojai. O taip pat netoliese savo veiklą vykdo medžiotojai.

Lizdas stebėtas

2023 m. – lizdas jau senokai yra iškritęs (išvirtęs medis su lizdu). Lizdaviėtėje aptikta tiek jaunų, tiek ir suaugusių jūrinių erelių lankymosi požymių (tupyklų, plunksnų, pūkų, išmatų). Šiais metais erelių pora buvo užėmusi netoliese sukrautą natūralų lizdą.

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/D-2

Lizdo kilmė DIRBTINIS
Iškėlimo data 2004 12 15

Lizdo kodas KLAI - 02/D
Lizdą kėlė D.Dementavičius,
S.Rumbutis, E.Paplauskis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, Pajūrio reg. parkas, Karklės kraštovaizdžio draustinis, buv. karinis poligonas.

Lizdaviėtė (miško bei medyno charakteristika) Pusamžio bei pribreštančio lapuočių miško salos buvusio karinio poligono teritorijoje. Išretėjęs juodalksnynas su drebulių, ąžuolų, uosių priemaiša, gausus trakas.

Medis (su lizdu) Pribreštantis, neaukštas, šakotas uosis. Aukštis – 18 m, apimtis – 161 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, vainiko išsišakojime – 13 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 145x140 cm, aukštis – 30 cm. Lizdo sudėtis – pagrindas, sintetinis tinklas, šakos, žolės, samanos.

Mitybos plotai Baltijos jūra.

Atstumas iki Baltijos jūra – 1 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Nenustatyta.

Lizdas stebėtas

2023 m. – kaip ir ankstesniais metais lizdas liko neužimtas. Lizdaviėtėje neaptikta jokių jūrinių erelių lankymosi požymių, nors kasmet vėlyvą rudenį ir žiemą šie paukščiai lizdaviėtės apylinkėse yra stebimi. Lizdas gerokai apiręs (likęs tik karkasas).

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/D-3

Lizdo kilmė DIRBTINIS
Iškėlimo data 2004 12 16

Lizdo kodas KLAI - 03/D
Lizdą kėlė D.Dementavičius
S.Rumbutis

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, Pamario g-ja, Kliošių miškas 67 kv., 6skl.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus su vyraujančiais spygliuočiais medžiais miškas. Brandus, pušies su egle miško sklypas.

Medis (su lizdu) Brandi, aukšta, stora, šimtametė eglė. Aukštis ~ 32 m, apimtis – 322 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, prie kamieno, ant šoninių šakų – 25 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 190x125 cm, aukštis – 40cm. Lizdo sudėtis – pagrindas, šakos, žolės, samanės.

Mitybos plotai Kuršių marios.

Atstumas iki Kuršių marių – 2 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis

Buvusioje lizdavietėje ir aplink vyko sanitariniai miško kirtimai.

Lizdas stebėtas

2023 m. – buvusioje lizdavietėje neaptikta jokių jūrinių erelių lankymosi požymių, nors kasmet šie paukščiai lizdavietės apylinkėse yra stebimi. Lizdas 2007 metais aptiktas sunaikintas (miško darbų metu nukirstas pradėjęs džiūti medis su lizdu).

JŪRINIO ERELIO lizdo kortelė Nr. 2023/D-4

Lizdo kilmė DIRBTINIS
Iškėlimo data 2006 08 24

Lizdo kodas KLAI - 04/D
Lizdą kėlė D.Dementavičius
B.Paulavičiūtė

Vieta Klaipėdos r. savivaldybė, netoli Karklės, Pajūrio regioninis parkas, Kukuliškių miškas
4 kv.

Lizdavietė (miško bei medyno charakteristika) Mišrus, su vyraujančiais pušies medynais miškas. Brandus, išretėjęs pušynas su pavieniais beržais.

Medis (su lizdu) Brandi, šakota pušis. Aukštis – 19 m, apimtis – 213 cm

Lizdas Viršutinėje lajos dalyje, prie kamieno, ant šoninių šakų – 15 m aukštyje. Lizdo matmenys: plotis – 150x140 cm, aukštis – 40 cm. Lizdo sudėtis – pagrindas, sintetinis tinklas, šakos, žolės, samanos.

Mitybos plotai Baltijos jūra, Kalotės ežeras.

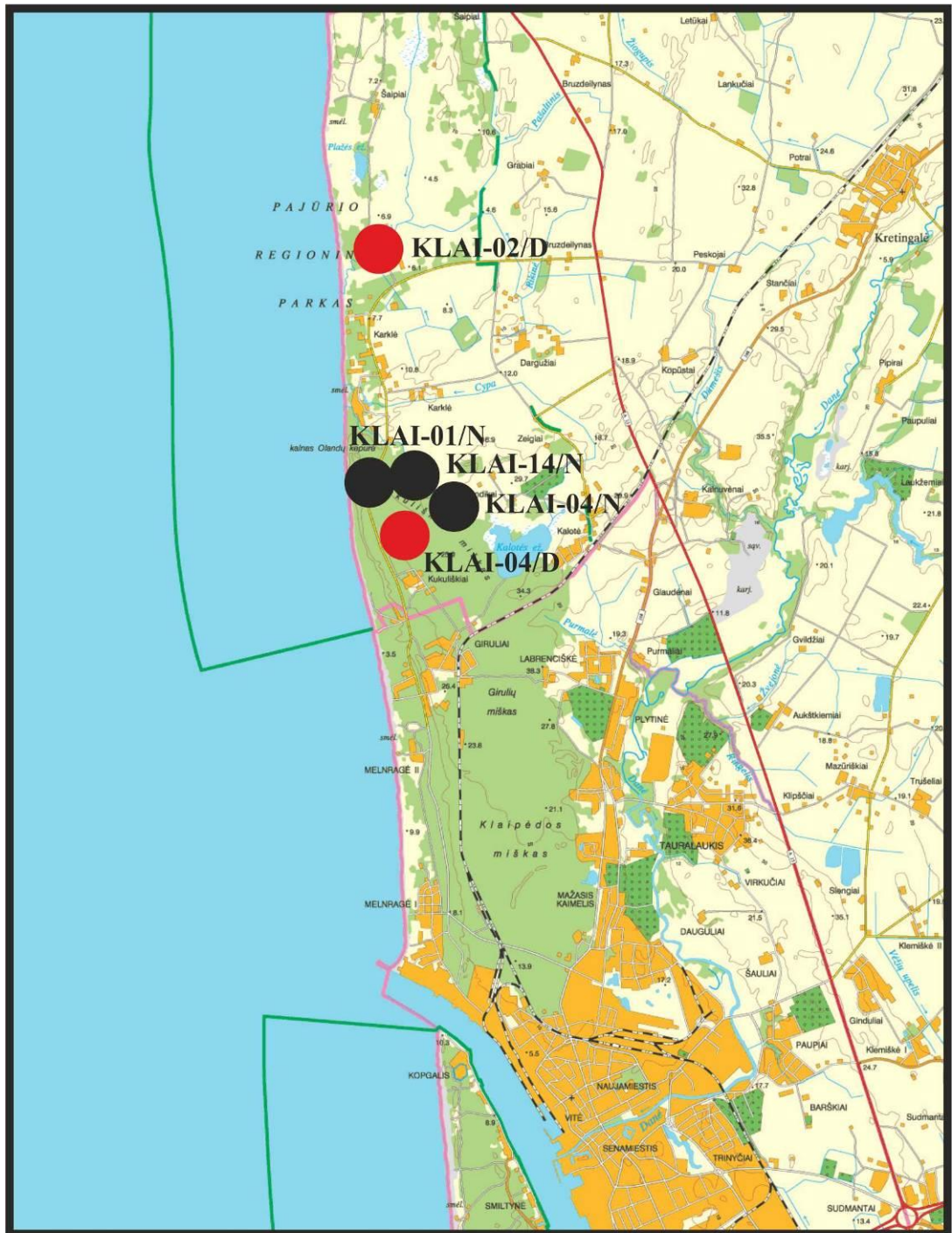
Atstumas iki Baltijos jūros – 1 km, Kalotės ež. – 1,5 km

Trikdymo faktoriai ir jų poveikis
Poilsiautojų lankymasis netoli lizdavietės.

Lizdas stebėtas

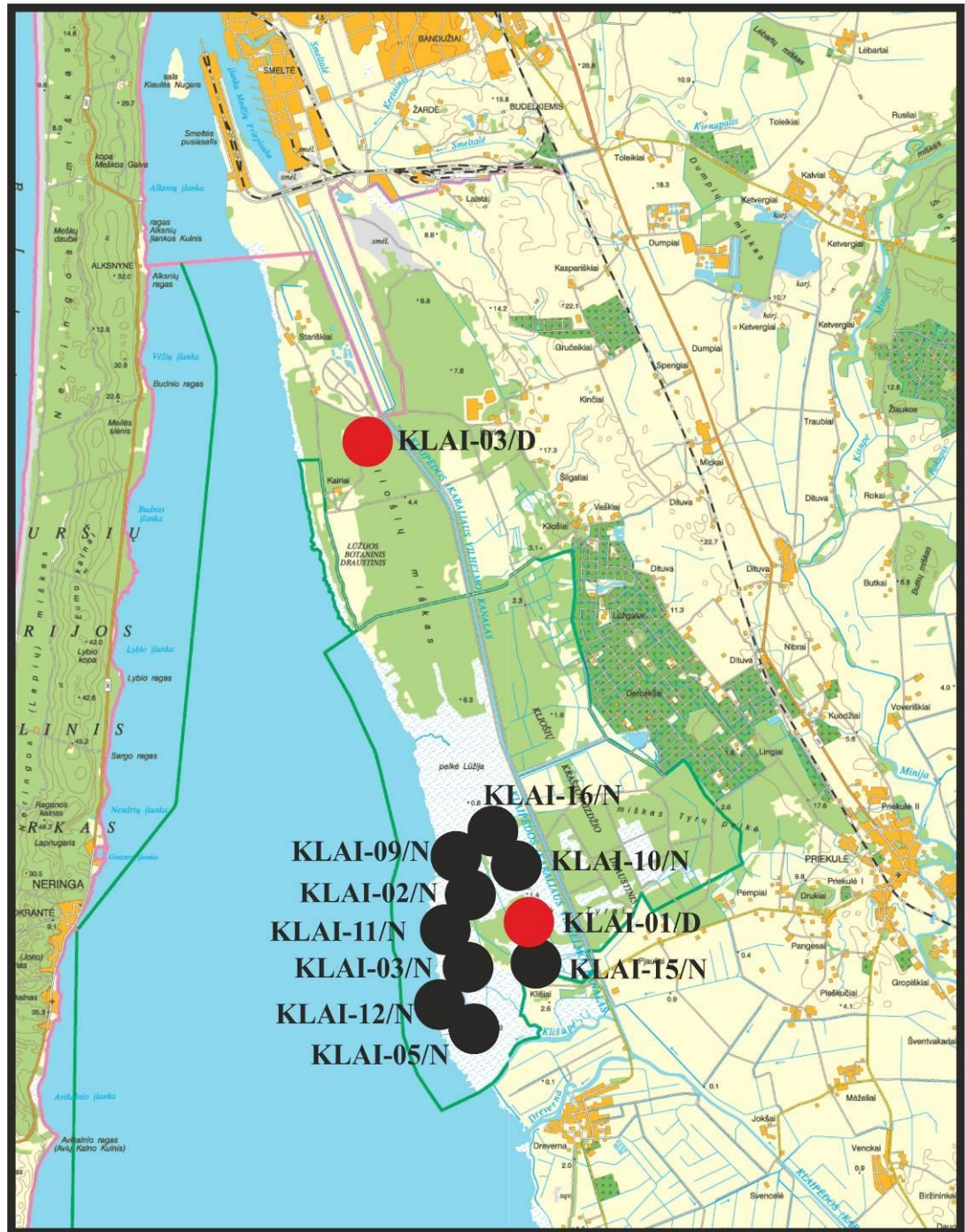
2023 m. – lizdas liko neužimtas, tačiau lankytas jūrinių erelių (lizdavietėje aptikta lankymosi požymių – plunksnų, pūkų, išmatų). Lizdas apiręs, tačiau jo būklė patenkinama. Šiais metais jūrinių erelių pora vėl buvo užėmusi netoliese sukrautą natūralų lizdą, kuriame sėkmingai perėjo ir išaugino du jaunikius.

Žemėlapis Nr. 1

- - teritorija, kurioje atlikta jūrinių erelių natūralių lizdų paieška.
- - vietos, kuriose surasti natūralūs jūrinių erelių lizdai
- - vietos, kuriose išskelti dirbtiniai lizdai jūriniams ereliams

Žemėlapis Nr.2

- teritorija, kurioje atlikta jūrinių erelių natūralių lizdų paieška

-vietos, kuriose surasti natūralūs jūrinių erelių lizdai

- vietos, kuriose iškelti dirbtiniai lizdai jūriniams ereliams

- teritorija, kurioje atlikta jūrinių erelių natūralių lizdų paieška

-vietos, kuriose surasti natūralūs jūrinių erelių lizdai

- teritorija, kurioje atlikta jūrinių erelių natūraliųjų lizdu paieška

-vietos, kuriose surasti natūralūs jūrinių erelių lizdai

Kukuliškių miške esančiame jūrinių erelių lizde išaugo du jaunikliai

Šlikių miške žinomame jūrinių erelių lizde aptiktos žuvusių jauniklių liekanos

Aukštai medžiuose sukrautus jūrinių erelių lizdus sudėtinga pasiekti

Jūrinių erelių stebėjimai Dituvos apylinkėse

Apsuptos miškais, žuvingos ir paukščių gausa pasižyminčios Kuršių marios – jūrinių erelių buveinė